

PRVO PENZIONERSKO
mikroreditno društvo

OPŠTI USLOVI POSLOVANJA

Prvog penzionerskog mikroreditnog društva a.d.

Banja Luka

I DIO: OPŠTE ODREDBE

I UVOD

Član 1

Opštim uslovima poslovanja Prvog penzionerskog mikrokreditnog društva a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Opšti uslovi) uređuju se standardni uslovi poslovanja koje Prvo penzionersko mikrokreditno društvo a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) primjenjuje na sve klijente, uslovi za uspostavljanje poslovnog odnosa, prava klijenta na prigovor, postupak komunikacije između klijenta i Društva, kao i uslovi za obavljanje transakcija u poslovima odobravanja mikrokredita, kao i drugih poslova koje Društvo obavlja.

Opšti uslovi su usklađeni sa propisima i zasnovani na pravičnom odnosu prema klijentu, te su bazirani na sljedećim načelima:

- savjesnosti i poštenja;
- postupanja sa pažnjom dobrog stručnjaka u izvršavanju svojih obaveza;
- ravnopravnog odnosa Klijenta/Korisnika sa Društvom;
- zaštite od diskriminacije;
- transparentnog poslovanja i informisanja;
- ugovaranja obaveza koje su određene ili odredive;
- prava Klijenta na prigovor i obeštećenje.

Pojmovi

Član 2

U smislu Opštih uslova pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

Klijenti – fizička lica su fizička lica i fizička lica koja obavljaju privrednu djelatnost, koji koriste proizvode i usluge Društva ili koji se obrate Društvu radi korišćenja proizvoda i usluga i koje je Društvo kao takve identifikovalo (u daljem tekstu: Klijent).

Korisnik – pravno lice su pravna lica i ostali subjekti registrovani i osnovani u skladu sa zakonom, rezidenti i nerezidenti, koji koriste proizvode i usluge Društva ili koji se obrate Društvu radi korišćenja proizvoda i usluga i koje je Društvo kao takve identifikovalo (u daljem tekstu: Korisnik).

Usluge Društva su usluge koje Društvo pruža klijentima u poslovima odobravanja mikrokredita, kao i drugih poslova koji iz njih proizilaze i koje Društvo obavlja u skladu sa zakonom.

Finansijske usluge se odnose na davanje mikrokredita klijentima Društva.

Ugovor, u smislu Zakona o obligacionim odnosima i Opštih uslova, podrazumjeva saglasnost volja dviju strana, odnosno: ugovor koji se zaključuje između klijenta i Društva i/ili pristupnica ili drugi dokument potpisan od strane klijenta u skladu sa aktima Društva i/ili drugi dokument iz raznih oblika poslovne saradnje između klijenta i Društva u skladu sa zakonom, drugim propisima kojima se potvrđuje saglasnost volja klijenta i Društva i koji se zasnivaju na obostranom interesu i opštim načelima poslovanja. Ugovor o finansijskoj usluzi se sačinjava u pisanoj formi i potpisuje od ugovornih strana, čime se potvrđuje njihova saglasnost sa odredbama Ugovora. Svakoju ugovornoj strani se obezbjeđuje minimalno jedan primjerak potpisanog Ugovora o mikrokreditu.

Reklamacija/prigovor je izjava neslaganja sa određenom aktivnošću Društva.

Primjena Opštih uslova

Član 3

Opšti uslovi se primjenjuju na sve odnose između Društva i klijenta nastale po osnovu ugovora. Opšte uslove, kao i njihove izmjene i dopune, Društvo objavljuje na vidnom mestu u poslovnim

prostorijama i na internet stranici Društva na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, najkasnije 15 dana prije početka njihove primjene.

Oglašavanje Opštih uslova vrši se na jasan i razumljiv način, uz tačne, potpune, nedvosmislene i uz reprezentativni primjer prikazane standardne podatke. Cilj je da se prosječnom klijentu obezbijede uslovi za donošenje odgovarajuće odluke o korištenju usluge, zasnivanju odnosa i zaključenju ugovora sa Društvom.

Opšti uslovi su sastavni dio ugovora zaključenog između Društva i klijenta i obavezno su trajno dostupni klijentima u periodu njihovog važenja.

II PRAVA I OBAVEZE KLIJENTA, JEMCA I DRUŠTVA

Prava i obaveze Klijenta/Korisnika

Član 4

Klijent/Korisnik ima pravo da:

- od Društva zahtijeva odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na Opšte uslove;
- neposredno dobije informacije o statusu i otplati svog mikrokredita, kao i druge informacije iz poslovnog odnosa odnosno u vezi sa zaključenim ugovorom sa Društvom;
- druga prava u skladu sa zakonom, drugim propisima, ovim opštim uslovima i drugim aktima Društva i ugovorom koji je zaključio sa Društvom.

Klijent/Korisnik je u obavezi:

- da Društvu daje tačne i potpune podatke u fazi apliciranja, tokom utvrđivanja kreditne sposobnosti, prilikom zaključivanja Ugovora o mikrokreditu, kao i prilikom monitoringa nakon isplate mikrokredita;
- da u skladu sa aktima Društva dostavi dokumentaciju koja je obavezna kako bi se zasnovao poslovni odnos između Klijenta/Korisnika i Društva;
- da namjenski koristiti odobrene proizvode ako je namjena definisana osnovnim poslom;
- da na vrijeme izmiruje obaveze koje su nastale iz zasnovanog poslovnog odnosa Klijenta/Korisnika i Društva;
- da na zahtjev Društva izvrši dopunu instrumenata obezbjeđenja koja su aktivirana kroz aktivnosti prinudne naplate;
- da nadoknadi sve troškove koji su prouzrokovani njegovim štetnim ponašanjem odnosno neispunjenjem ugovorenih obaveza;
- da odmah, a najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana, obavijesti Društvo o promjeni adrese, ličnog imena i prezimena, identifikacionog dokumenta, o promjeni ili gubitku posla i drugim činjenicama koje mogu bitno uticati na poslovni odnos Klijent – Društvo;
- da odmah, a najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana upisa u sudski registar, odnosno od dana nastale promjene koja se ne upisuje u sudski registar, pismeno obavijesti Društvo dostavljajući dokumentaciju o promjeni sjedišta i/ili o promjenama nastalim u vezi registracije Korisnika, naročiti o promjeni zakonskog zastupnika, i/ili o planiranim /izvršenim statusnim promjenama (spajanje, pripajanje, podjela društav i sl.), i/ili o značajnim promjenama na kapitalu, o postojanju prijedloga ili o pokretanju postupka stečaja, likvidacije nad Korisnikom/njegovim povezanim licima, i/ili o značajnim sudskim postupcima koji bi mogli biti od uticaja na poslovanje Korisnika, i/ili o neizmirenim poreskim i drugim obavezama prema državi i drugim povjeriocam koje utiču na poslovanje Korisnika, i/ili značajnim promjenama nastalim u poslovanju na polugodišnjem nivou, kao i da informiše Društvo i o bilo kojoj drugoj činjenici koja bi mogla bitno da utiče na poslovni odnos Korisnik – Društvo i izmirenje obaveza prema Društvu.

Klijent/Korisnik ima i druge obaveze u skladu sa zakonom, drugim propisima, ovim opštim uslovima i drugim aktima Društva, kao i u skladu sa ugovorom koji je zaključio sa Društvom.

Posebna prava i obaveze Klijenta

Član 5

Klijent po odredbama Zakona o mikrokreditnim organizacijama (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 64/06 i 116/11), a koje se odnose na zaštitu prava i interesa korisnika ima pravo da:

- dobije sve informacije i adekvatna objašnjenja o proizvodu/usluzi kroz Standardni informacioni list;
- prije zaključenja ugovora, na usmeni zahtjev, bez naknade, dobije nacrt ugovora radi razmatranja van prostorija Društva;
- na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade dobije pisani izvod o stanju njegovog mikrokreditnog zaduženja, uključujući podatke o iznosu otplaćene glavnice i kamate, kao i iznosu preostalog duga;
- odustane od zaključenog ugovora o mikrokreditu u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, bez navođenja razloga za odustajanje, odnosno u kraćem roku ugovorenom za stavljanje mikrokreditnih sredstava na raspolaganje na njegov izričit zahtjev, pod uslovom da nije počeo da koristi mikrokreditna sredstva;
- vrati mikrokredit u potpunosti ili djelimično prije roka određenog za vraćanje po ugovoru o mikrokreditu, u skladu sa zakonom, uz obavezu da u ugovorenom roku obavijesti Društvo o namjeri prijevremene otplate mikrokredita;
- dobije jedan primjerak ugovora i plana otplate mikrokredita koji je sastavni dio ugovora;
- bude pismeno ili na drugi ugovoreni način obaviješten o promjeni kamatne stope (ukoliko je ugovorena promjenljiva kamatna stopa) i od kada se promjenjena kamatna stopa primjenjuje;
- uputi u pisanoj formi Društvu prigovor ukoliko smatra da se Društvo ne pridržava odredbi zakona, Opštih uslova, dobre poslovne prakse i obaveza iz zaključenog ugovora;
- inicira vansudsko rješavanje spornog odnosa u postupku posredovanja u skladu sa zakonom;
- ako Društvo prenese potraživanje iz Ugovora o mikrokreditu drugoj finansijskoj instituciji koja ima dozvolu Agencije - prijemniku, Korisnik prema prijemniku ima ista prava koja je imao prema Društvu i može drugom prijemniku istaći, osim prigovora koje ima prema njemu, i one prigovore koje je imao prema Društvu iz Ugovora o mikrokreditu, a prijemnik ne može Korisnika dovesti u nepovoljniji položaj od položaja koji bi imao da to potraživanje nije preneseno i korisnik zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

Klijent ima obavezu da:

- odmah od dana nastanka promjene, ukoliko zakonom ili drugim propisom koji se odnosi na konkretan posao nije propisan drugi rok, obavijesti Društvo o svim promjenama ličnog i porodičnog imena, statusa rezidentnosti, adrese prebivališta/boravišta, telefonskog broja i drugim promjenama koje su bitne za međusobnu komunikaciju;
- bez odlaganja obavijesti Društvo i o promjeni drugih elemenata koji su važni za ispunjavanje njegovih obaveza prema Društvu, kao što su smanjenje ili gubitak prihoda i drugi elementi koji su bitni za izmirivanje ugovornih obaveza;
- svojoj namjeri da odustane od zaključenog ugovora o mikrokreditu, obavijesti Društvo u pisanoj formi, u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustanka od ugovora, pod uslovom da nije počeo da koristi mikrokreditna sredstva;
- Ukoliko se radi o ugovoru o mikrokreditu koji je obezbjeđen hipotekom i o ugovoru čiji je predmet kupovina odnosno finansiranje kupovine nepokretnosti, klijent je obavezan da plati stvarne troškove nastalih zaključenjem ugovora.

Pravo Korisnika/Klijenta na prigovor

Član 6

Korisnik/Klijent ima pravo da uputi prigovor kada smatra da se Društvo ne pridržava odredbi Ugovora, dobrih poslovnih običaja, opštih i posebnih uslova poslovanja, a na koji je Društvo dužno da odgovori u roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora. Prigovori se mogu uputiti usmeno ili pismeno.

Usmeni prigovor

Usmeni prigovor se podnosi Stručnom saradniku za obradu kredita koji vodi taj predmet. Ukoliko podnosilac prigovora nije zadovoljan odgovorom ima pravo na podnošenje pismenog prigovora, a Stručni saradnik za obradu kredita je dužan da ga poduči o tom pravu.

Ukoliko podnosilac prigovora zove telefonom, administrativni službenik/tehnički sekretar koji radi na prijemu je dužan da klijenta/jemca uputi na mogućnost podnošenja usmenog prigovora Stručnom saradniku za obradu kredita ili mogućnost pismenog prigovora. Ukoliko klijent/jemac i dalje insistira na razgovoru sa nekim drugim iz Društva potrebno je da Administrativni radnik uzme osnovne podatke i broj telefona i saopšti podnosiocu prigovora da će ga neko u narednim danima nazvati.

Stručni saradnik za obradu kredita je dužan da, na zahtjev klijenta/jemca, predoči pismene informacije o onim opštim uslovima poslovanja Društva koji su u vezi sa njegovim zahtjevom i da odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koje se odnose na primjenu tih uslova.

Pismeni prigovor

Pismeni prigovor klijenta/jemca treba da sadrži osnovne podatke o klijentu/jemcu, kao i opis spornog odnosa sa Društvom, koji je po mišljenju klijenta/jemca nastao kao posljedica nepridržavanja odredbi zaključenog Ugovora, dobrih poslovnih običaja i/ili objavljenih opštih uslova. Sve pismene prigovore klijenti/jemci treba da preporučenom pošiljkom prosljede u sjedište Društva.

Odgovorni službenik/službenici je dužan da razmotri navode iz prigovora i klijentu/jemcu dostavi odgovor, preporučenom pošiljkom s povratnicom, najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora.

Odgovor mora biti u pismenoj formi, potpun i razumljiv za klijenta/jemca, da sadrži opis spornog odnosa, ocjenu osnovanosti prigovora, eventualne razloge zbog kojih je došlo do spornog odnosa, te obavezno pravni savjet (mogućnost da se klijent/jemac pismeno obrati Ombudsmanu za bankarski sistem, pri Agenciji za bankarstvo Republike Srpske, sa sjedištem u Banjoj Luci, ulica Vladike Platona 1a., ukoliko nije zadovoljan odgovorom Društva).

Ukoliko odgovorni službenik ocijeni da je prigovor klijenta/jemca osnovan, odgovor Društva treba da sadrži i prijedlog za rješenje spornog odnosa, kao i rok do kojeg klijent/jemac treba da obavijesti Društvo da li taj prijedlog prihvata. Rok za dostavu pismenog odgovora klijenta/jemca (preporučenom pošiljkom) ne može biti kraći od 15 (petnaest) niti duži od 30 (trideset) dana od dana prijema odgovora Društva.

Ukoliko klijent/jemac prihvati prijedlog Društva za rješenje spornog odnosa, provođenje postupka po prigovoru se smatra okončanim.

Prigovor Ombudsmanu za bankarski sistem, pri Agenciji za bankarstvo Republike Srpske

Ukoliko Društvo klijentu/jemcu ne dostavi odgovor na pisani prigovor u roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora ili ukoliko ocijeni da je prigovor neosnovan ili klijent/jemac ne prihvati prijedlog Društva za rješenje spornog odnosa, klijent/jemac ima pravo uložiti pismeni prigovor na rad Društva Ombudsmanu za bankarski sistem, pri Agenciji za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Ombudsman). Ovo obavještenje treba da sadrži osnovne podatke o podnosiocu prigovora, opis spornog odnosa, vrijeme i mjesto njegovog nastanka, fotokopiju dokumentacije na koju se podnosilac prigovora poziva, kao i odgovor Društva.

Ukoliko Ombudsman ocijeni da je prigovor klijenta/jemca dopušten, dopisom zahtijeva od Društva da se pismeno izjasni o navodima klijenta/jemca u roku od 15 (petnaest) dana. Nakon postupanja po obavijesti ili prigovoru, Ombudsman pismeno obavještava klijenta o ishodu postupka.

Odnos Jemca i Društva

Član 7

Ukoliko je ugovoreno obezbjeđenje jemstvo, Društvo će u pregovoračkoj fazi:

- upoznati jemca sa predmetom mikrokreditiranja, sa oblikom jemstva koji se ugovorom zahtijeva, obimom jemčeve odgovornosti na koju se obavezuje davanjem izjave o jemčenju i sa svim bitnim elementima ugovora iz kojih su jasno vidljivi prava i obaveze ugovornih strana;
- na zahtjev jemca, bez naknade, predati nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija Društva.

Prije zaključenja ugovora o jemstvu, Društvo je obavezno da pribavi primjerak ugovora o davanju jemstva, zaključenog u pisanoj formi između klijenta i jemca, a za čiji sadržaj Društvo nije odgovorno.

Izmjena obaveznih elemenata Ugovora, kojima se povećava obim jemčeve odgovornosti, moguća je uz obaveznu saglasnost jemca u pisanoj formi.

Prava i obaveze Društva

Član 8

Društvo ima pravo da:

- slobodno odlučuje o izboru Klijenta/Korisnika;
- bez saglasnosti Klijenta/Korisnika blokira mogućnost korišćenja određenih proizvoda i usluga, raskine već uspostavljenu poslovnu saradnju radi zaštite od rizika izloženosti Društva pranju novca i finansiranju terorizma, u skladu sa zakonom, drugim propisima i aktima Društva koje regulišu ovu oblast odnosno u drugim slučajevima kada to proizlazi iz zakona;
- podatke o klijentu koji se odnose na adresu, brojeve telefona, faks, e-mail adresu i ostale podatke za uspostavljanje kontakta, a koje je klijent dostavio Društvu prilikom potpisivanja ugovora, odnosno pristupnice i/ili drugog odgovarajućeg akta, i na koje je dao saglasnost da sa istim Društvo može raspolagati, koristi radi dostavljanja klijentu obavještenja o svojim aktivnostima, proizvodima i uslugama, u vidu brošura, elektronskih poruka, kao i svih drugih sredstava poslovne komunikacije i poslovne prezentacije, te da podatke o poslovnom odnosu sa Klijentom/Korisnikom dostavlja Kreditnom birou Centralne banke BiH, kao i organima i institucijama koji na osnovu zakona ili vršenja supervizije ili revizije ili kontrole korišćenja sredstava ili izvođenja određenih poslova na osnovu ugovora sa Društvom, zbog prirode posla imaju ovlaštenja da zahtjevaju određene podatke.

Društvo ima i druga prava u skladu sa zakonom, drugim propisima, ovim opštim uslovima i drugim aktima Društva kao i u skladu sa ugovorom koji je Društvo zaključilo sa klijentom.

Društvo je u obavezi da:

- u poslovnim odnosima sa klijentima postupa sa profesionalnom i dužnom pažnjom, u skladu sa zakonom, drugim propisima, aktima Društva i u skladu sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom praksom kao i načelom savjesnosti i poštenja;
- na jasan i razumljiv način obavještava klijente o svojim aktivnostima, proizvodima i uslugama (oglašavanjem u sredstvima javnog informisanja, direktnom komunikacijom u pisanoj ili usmenoj formi, dostavljanjem, uručivanjem i činjenjem dostupnim informativnog i reklamnog materijala na šalterima, internet prezentaciji ili na drugi način), pri čemu ovo obavještenje ne smije da sadrži netačne informacije, odnosno informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima korišćenja proizvoda i usluga Društva;

- osigura da svi zaposlenici Društva čuvaju poslovnu tajnu odnosno informacije do kojih su došli kroz poslovni odnos sa Klijentom/Korisnikom;
- odgovori u pisanoj formi i u zakonom određenom roku na pisane prigovore Klijenta/Korisnika koji smatraju da se Društvo ne pridržava odredbi zakona, opštih uslova poslovanja, dobre poslovne prakse i odredbi zaključenog Ugovora.

Društvo ima i druge obaveze u skladu sa zakonom, drugim propisima, ovim opštim uslovima i drugim aktima Društva kao i u skladu sa ugovorom koji je Društvo zaključilo sa klijentom.

Društvo odgovara za propuste svojih zaposlenih i drugih lica koja angažuje radi izvršenja ugovornih obaveza prema klijentu, ukoliko ti propusti nisu nastali usljed dejstva više sile kao što su: rat, prirodna ili ekološka katastrofa, epidemija, prestanak isporuke električne energije, prekid telekomunikacionih veza i svih drugih sličnih uzroka čiji nastanak nije prouzrokovan aktivnošću Društva.

Posebna prava i obaveze Društva prema Klijentu

Član 9

Društvo ima pravo na obračunatu naknadu za obradu mikrokredita u slučaju da Klijent odustane od zaključenog Ugovora o mikrokreditu, u roku od 14 dana od dana zaključenja Ugovora, odnosno u kraćem roku ugovorenom za stavljanje mikrokreditnih sredstava na raspolaganje na njegov izričiti zahtjev, pod uslovom da nije počeo da koristi mikrokreditna sredstva.

Obaveze Društva prema Klijentu u pregovaračkoj fazi:

- da informiše Klijenta o uslovima i svim bitnim karakteristikama proizvoda/usluge koju nudi u obliku Standardnog informativnog lista na reprezentativnom primjeru proizvoda/usluge, u pisanoj formi sa svim obaveznim elementima u skladu sa Zakonom. Svi podaci i informacije koje Društvo nudi moraju biti ispisani jednakom veličinom slova i jednako uočljivi u Standardnom informacionom listu;
- na zahtjev Klijenta Društvo je dužno da razjasni podatke, pruži informacije i da adekvatna objašnjenja u vezi sa proizvodom/uslugom koju nudi, na način koji će Korisniku omogućiti da uporedi ponude različitih davalaca usluga, da sagleda prednosti, nedostatke i specifične rizike koje usluga može da prouzrokuje na njegov ekonomski položaj i procjeni da li usluga odgovara njegovim potrebama i finansijskoj situaciji, radi donošenja promišljene odluke o korištenju usluge;
- obezbijedi informaciju Klijentima da imaju pravo da odustanu od zaključenog Ugovora, bez navođenja razloga za odustanak, u roku od 14 dana od dana zaključenja Ugovora kao i informaciju o iznosu stvarnih troškova koje snose ukoliko odustanu od Ugovora, pod uslovom da nije počeo koristiti mikrokreditna sredstva.

Obaveze Društva prema Klijentu u fazi prije potpisivanja Ugovora o mikrokreditu:

- da obavezno prije zaključenja Ugovora o mikrokreditu procjeni kreditnu sposobnost Klijenta, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveza Klijenta, na osnovu odgovarajuće dokumentacije i podataka dobijenih od Klijenta, uvidom u kreditne registre, uz pisanu saglasnost lica na koje se podaci iz registra odnose, kao i javne registre i baze podataka;
- prije zaključenja Ugovora o mikrokreditu Društvo je dužno, uz prethodnu pisanu saglasnost Klijenta, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveza Klijenta, međusobno ih informisati i upoznati sa dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku procjene kreditne sposobnosti, te upoznati jemca sa predmetom jemčenja, oblikom jemstva koji se ugovorom zahtjeva, obimom jemčeve odgovornosti na koju se obavezuje davanjem Izjave o jemčenju. Društvo je dužno da prije potpisivanja Izjave o jemstvu pribavi primjerak Ugovora o davanju jemstva, zaključenog u pisanoj formi između Klijenta i jemca, a za čiji sadržaj Društvo nije odgovorno;

- da Klijentu kao i jencima po mikrokreditu učini dostupnim sve bitne uslove i elemente Ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obaveze ugovornih strana, te na njihov zahtjev, bez naknade, preda nacrt Ugovora radi razmatranja izvan prostorija Društva, u periodu koji je određen u Standardnom informacionom listu.

Obaveze Društva prema Klijentu u fazi zaključenja ugovora o mikrokreditu:

- Društvo je dužno da Ugovore o pružanju usluga koje zaključuje sa Korisnikom sačini u pisanoj formi i svakoj ugovornoj strani obezbijedi primjerak Ugovora;
- Društvo ne može Klijentu staviti na raspolaganje mikrokreditna sredstva prije isteka roka od 14 dana od dana zaključenja Ugovora, izuzev na izričiti zahtjev korisnika;
- Društvo je dužno da na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade dostavi korisniku pisani izvod o stanju njegovog mikrokreditnog zaduženja, uključujući podatke o iznosu otplaćene glavnice i kamate, kao i o iznosu preostalog duga;
- Društvo je dužno da u slučaju prebacivanja potraživanja iz Ugovora o mikrokreditu drugoj finansijskoj instituciji koja ima dozvolu Agencije, obavjesti Korisnika o prenosu prava na drugu finansijsku instituciju;
- Ukoliko se usluga ugovora u protivrijednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti prema propisima o deviznom poslovanju, Društvo je u obavezi da Klijentu ukaže na devizne i druge rizike koje preuzima u tom slučaju;
- U slučaju ugovorene promjenljive kamatne stope, prije početka primjene izmjenjene kamatne stope, pismeno obavijesti Klijenta o izmjeni stope, datumu od kada se izmjenjena stopa primjenjuje i dostavi izmjenjen plan otplate mikrokredita nakon primjene nove kamatne stope;
- Pri isplati mikrokredita indeksiranog u stranoj valuti primenjuje isti tip kursa koji se primenjuje pri otplati mikrokredita.

III UGOVORNI ODNOS IZMEĐU DRUŠTVA I KLIJENTA

Zaključivanje ugovora

Član 10

Ugovor sadrži jasne i nedvosmislene odredbe razumljive za klijenta, tako da je Klijent upoznat u kojim slučajevima, na koji način i pod kojim uslovima se može promijeniti visina njegove obaveze kao i drugi elementi ugovora.

Ugovor o mikrokreditu mora sadržavati sve obavezne elemente u skladu sa Zakonom o mikrokreditnim organizacijama, odnosno Zakonom o bankama Republike Srpske (Glava VI – Zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga).

Novčana ugovorna obaveza mora biti određena, odnosno određiva. Novčana ugovorna obaveza je određiva što se tiče njene visine ako zavisi od ugovorenih promjenljivih elemenata ili promjenjivih i fiksnih elemenata, koji se zvanično objavljuju i na koje se ne može jednostrano uticati voljom nijedne od ugovornih strana.

Novčana obaveza je vremenski određiva ako se na osnovu ugovorenih elemenata može utvrditi kada dospijeva.

Ugovori ne mogu da sadrže opšte upućujuće norme na poslovnu politiku kada su u pitanju obavezni elementi Ugovora predviđeni ovim zakonom/ima.

Potpisom ugovora sa Društvom, klijent potvrđuje da je upoznat i da prihvata odredbe Opštih uslova. U odnosima između Društva i klijenta obavezujuće su odredbe zaključenog ugovora, zatim odredbe Opštih uslova pa odredbe drugih akata Društva.

Obavezni elementi ugovora o mikrokreditu koji se zaključuje sa klijentom definisani su Zakonom o bankama Republike Srpske (Glava VI – Zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga) i biće

sadržani u nacrtu teksta ugovora odnosno konkretnom ugovoru koji Društvo zaključuje sa klijentom.

Pri zaključivanju ugovora o mikrokreditu, Društvo uz ugovor uručuje klijentu jedan primjerak plana otplate mikrokredita.

Izmjena ili dopuna ugovora između Društva i klijenta

Član 11

Ukoliko Društvo namjerava da izmijeni neki od obaveznih elemenata ugovora zaključenog sa klijentom, izuzev za izmjenu promjenljive kamatne stope koja je ugovorena u skladu sa odredbama Zakona o bankama Republike Srpske (Glava VI – Zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga), dužna je da pribavi pisanu saglasnost istog prije primjene te izmjene. U slučaju da klijent nije saglasan sa ovom izmjenom, Društvo neće iz tog razloga jednostrano izmijeniti uslove iz ugovora, niti ugovor jednostrano raskinuti, odnosno otkazati.

U slučaju izmjene promjenljivih elemenata koji utiču na visinu novčanih obaveza klijenta, Društvo će o toj izmjeni, u skladu sa ugovorenom dinamikom, obavijestiti klijenta u pisanoj formi uz navođenje datuma od kada se izmjenjena stopa primjenjuje i uz dostavu pratećih dokumenata.

U slučaju promjene podataka koji nisu obavezni elementi ugovora, Društvo će o toj izmjeni blagovremeno obavijestiti klijenta u ugovorenoj formi.

Povreda odredbi Ugovora i raskid poslovnog odnosa

Član 12

Društvo ima pravo da otkáže poslovni odnos zasnovan sa Klijentom/Korisnikom i da proglasi sve obaveze klijenta prema Društvu dospjelim i zahtijeva povrat cjelokupne obaveze sa kamatama i drugim troškovima prije dospjeća ukoliko klijent:

- dostavi Društvu netačne, neistinite i nepotpune podatke ili dostavio lažne dokumente/isprave
- nenamjenski koristi sredstva mikrokredita koja su odobrena za određene namjene, definisane Ugovorom o mikrokreditu;
- ne izmiruje na vreme obaveze po osnovu glavnice, kamata, naknada i drugih ugovorom definisanih obaveza;
- Korisnik/klijent ne dozvoljava vršenje monitoringa od strane zaposlenika Društva tokom otplate mikrokredita,
- Korisnik/klijent u ugovorenim rokovima ne dostavlja informacije i dokumente o promjenama vezanim za dokumentaciju na osnovu koje je vršena identifikacija i ocjena kreditne sposobnosti prilikom odobravanja mikrokredita, kao i promjenama sjedišta, adrese, mjesta prebivališta;
- izloži Društvo reputacionom riziku i riziku integriteta, kao i zloupotrebi korištenje usluga Društva u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma;
- Korisnik/klijent bude pravosnažno osuđen za krivično djelo prevare, korupcije, organizovanog kriminala,
- ako bilo kakva presuda, odluka, nalog za zapljenu ili izvršenje bude donešen ili izvršen nad bilo kojim sredstvima Korisnika ili ako bilo koja sredstva koja su data na ime obezbjeđenja budu opterećena na drugi način,
- u svim drugim opravdanim slučajevima u kojima Društvo procjenjuje da je naplata potraživanja Društva neizvjesna,

Na dan raskida/otkaza Ugovora cjelokupan iznos mikrokredita na način određen Ugovorom automatski dospjeva na naplatu zajedno sa pripadajućim kamatama i ostalim potraživanjima.

U slučaju raskida/otkaza Ugovora, Društvo može po sopstvenoj ocjeni, a radi potpunog namirenja svojih potraživanja po Ugovoru, realizovati svaki i/ili sve dostavljene instrumente obezbjeđenja.

U slučaju raskida/otkaza Ugovora društvo pisanim putem, preporučenom pošiljkom sa povratnicom, obavještava Korisnika o raskidu Ugovora, odnosno ukupnom dospjeću mikrokredita dostavljanjem pisanog obavještenja na adresu klijenta, koja je navedena u Ugovoru o mikrokreditu, odnosno na adresu o kojoj je Korisnik naknadno obavjestio Društvo. Ugovor će se smatrati raskinutim /otkazanim i ukoliko Korisnik nije primio obavještenje o raskidu/otkazu zato što je promjenio adresu, a o promjeni iste nije blagovremeno obavjestio Društvo.

Otkazni rok je minimum 15 dana računajući od dana proglašenja raskida/otkaza Korisniku pismenim putem. Korisnik je obavezan da do isteka otkaznog roka izmiri cjelokupno potraživanje.

Pravne posljedice proglašenja dospelim nastupaju danom koji je u obavještenju o proglašenju dospelim označen kao dan dospelosti, u svemu u skladu sa ugovorom i ako nije drugačije regulisano.

Način rješavanja spornih situacija

Član 13

Ukoliko u poslovnom odnosu između Društva i klijenta dođe do sporne situacije ili različitih stavova po jednom pitanju, Društvo će nastojati da samostalno riješi nesporazum i zaključenjem sporazuma u dogovoru sa klijentom, ili će pokušati da nesporazum riješi putem posrednika, a sve uz uvažavanje obostranih interesa klijenta i Društva.

U slučaju da postupanje iz prethodnog stava ovog člana nije moguće, sporna situacija rješavaće se pred nadležnim sudom ako ugovorom nije drugačije određeno.

IV USLOVI I NAČIN KOMUNIKACIJE

Uslovi komunikacije

Član 14

Komunikacija između klijenta i Društva vrši se isključivo pisanim putem i to:

- uručenjem neposredno klijentu;
- dostavljanjem na posljednje poznatu odnosno prijavljenu adresu Društvu od strane klijenta (adresa prebivališta/boravišta i sjedišta);
- dostavljanjem na posljednje prijavljenu elektronsku adresu klijenta (e-mail).

Obavještenja Društva smatraće se uredno dostavljenim ukoliko su poslata na poslednju adresu klijenta koja je poznata Društvu na dan predaje pisanog obavještenja pošti ili privrednom društvu koje je registrovano za vršenje dostave, odnosno na dan slanja faksa/mail-a.

Način komunikacije

Član 15

Komunikacija između klijenata i Društva vrši se putem informativnog i reklamnog materijala dostupnog u prostorijama Društva, internet prezentacije Društva, telefonskog kontakta, pošte, odnosno komunikacijom u pisanoj formi, elektronskim putem, SMS-om, kao i direktnom usmenom komunikacijom u poslovnim prostorijama Društva.

Komunikacija sa klijentima uključuje i marketinške aktivnosti i reklamna oglašavanja u sredstvima javnog informisanja ili na drugi način, i omogućava klijentu da sve reklamne poruke kojima se promoviše određeni proizvod/usluga, sadrže elemente koji na jasan i razumljiv način informišu klijenta u skladu sa Opštim uslovima i zakonskom regulativom.

U slučaju neuspješne poštanske dostave iz razloga pogrešne adrese Društvo će prestatiti da šalje dopise na taj način dok Klijent ne dostavi obavjesti o ispravnoj adresi. Takođe, Društvo nema obavezu da dostavlja informacije elektronskim putem ako se nedvosmisleno utvrdi da e-mail i

brojevi telefona ne pripadaju Korisniku odnosno da se preko njih ne može stupiti u kontakt sa Korisnikom.

Svaka pisana korespodencija između Korisnika i Društva smatraće se primljenom od strane Društva sa datumom sa kojim je zavedena u knjigu pošte.

Poseban način oglašavanja za klijente

Član 16

Društvo je dužno da u pregovaračkoj fazi informiše klijenta o uslovima i svim bitnim karakteristikama usluge koju nudi u obliku standardnog informacionog lista na reprezentativnom primjeru usluge, u pisanoj formi ili elektronskom obliku, koji obavezno sadrži:

- vrstu usluge;
- naziv i adresu sjedišta Društva;
- iznos usluge, oznaku valute i uslove korištenja;
- trajanje ugovora;
- visinu i promjenljivost nominalne kamatne stope i elemente na osnovu kojih se određuje ugovorena promjenljiva nominalna kamatna stopa, njihovu visinu u vrijeme zaključenja ugovora, periode u kojima će se mijenjati i način izmjene, kao i fiksni element ako je ugovoren,
- efektivnu kamatnu stopu i ukupan iznos koji korisnik dužan da plati, odnosno koji mu se isplaćuje, prikazan preko reprezentativnog primjera u kojem su naznačeni svi elementi korišćeni u obračunu te stope,
- iznos i broj anuiteta mikrokredita i periode u kojima dospijevaju (mjesečno, tromjesečno i drugo),
- sve troškove koji proizlaze iz ugovora uz određenje da li su fiksni ili promjenljivi i uslove pod kojima se mogu mijenjati,
- informaciju o obavezi korišćenja notarskih usluga prilikom zaključenja ugovora,
- informaciju o obavezi zaključenja ugovora o sporednim uslugama povezanim sa osnovnim ugovorom, naročito kad je zaključenje takvog ugovora obavezno radi dobijanja usluge prema uslovima iz oglasa,
- kamatnu stopu koja se primjenjuje u slučaju kašnjenja u izmirenju obaveza i pravila za njeno prilagođavanje, te druge naknade koje se plaćaju u slučaju neispunjenja obaveza,
- upozorenje u vezi sa posljedicama propuštanja izmirenja obaveza,
- po potrebi, instrumente obezbjeđenja ispunjenja obaveza sa informacijom o redoslijedu i načinu izmirenja obaveza iz instrumenata obezbjeđenja,
- pravo korisnika na odustajanje od ugovora, uslove i način odustajanja, kao i visinu troškova u vezi s tim,
- pravo korisnika na prijevremenu otplatu mikrokredita i pravo Društva na naknadu, kao i visinu te naknade,
- pravo korisnika da u toku procjene njegove kreditne sposobnosti besplatno dobije obavještenje o rezultatima uvida u baze podataka,
- pravo korisnika da dobije besplatnu kopiju nacrtu ugovora, izuzev ako Društvo u vrijeme podnošenja zahtjeva korisnika ocijeni da ne želi zasnovati odnos sa korisnikom u konkretnom pravnom poslu,
- period u kojem Društvo obavezuju podaci dati u informacionom listu i

V POSLOVNA TAJNA I ZAŠTITA PODATAKA O KLIJENTIMA

Poslovna tajna

Član 17

U poslovnom odnosu sa klijentom Društvo poštuje tajnost podataka o klijentu u skladu sa zakonom, drugim propisima i aktima Društva.

Poslovnom tajnom smatraju se:

- podaci poznati Društvu, a odnose se na lične podatke, finansijsko stanje i transakcije klijenata, kao i na vlasništvo ili poslovne veze klijenta, ovog ili drugog društva;
- drugi podaci do kojih Društvo dođe u poslovanju sa klijentima.

Poslovnom tajnom ne smatraju se:

- javni podaci i podaci koji su zainteresovanim licima sa opravdanim interesom dostupni iz drugih izvora;
- podaci o akcionarima Društva i visini njihovog učešća u akcionarskom kapitalu Društva, kao i podaci o drugim licima sa učešćem u Društvu i podaci o tom učešću, bez obzira na to da li su oni klijenti Društva;
- podaci koji se odnose na urednost ispunjenja obaveza klijenta prema Društvu.

Obaveza čuvanja poslovne tajne ne postoji ako se podaci saopštavaju: organima sudske i izvršne vlasti, kao i drugim državnim organima i organizacijama, u skladu sa ovlaštenjima koja su propisana zakonom, kao i strukovnom udruženju koje su Društva osnovala radi prikupljanja podataka o iznosu, vrsti i ažurnosti ispunjavanja obaveza klijenata prema Društvu.

Zaštita podataka o ličnosti

Član 18

Zaštitu podataka o ličnosti, Društvo obezbjeđuje svakom klijentu bez obzira na državljanstvo i prebivalište, rasu, pol, vjeroispovest, jezik, vjeru, godine života, politička i druga uvjerenja, nacionalnu pripadnost, status i socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovinsko stanje, društveni položaj i sva druga lična svojstva.

Društvo ima pravo da sve informacije i podatke koji se odnose na klijenta i njegov poslovni odnos sa Društvom, dostavi nadležnim organima i organizacijama, spoljnim revizorima i drugim licima kojima je po zakonu dužna da dostavi podatke i informacije o poslovnoj saradnji Društva i klijenta.

Društvo obezbjeđuje zaštitu od gubitka, uništenja, povrede tajnosti, nedozvoljenog pristupa, promjene, objavljivanja i svake druge zloupotrebe podataka o ličnosti kojima raspolaže u svojim evidencijama.

II DIO: POSEBNE ODREDBE – PROIZVODI/USLUGE DRUŠTVA

Mikrorediti

Član 19

Društvo odobrava mikrokredite namijenjene stanovništvu i mikrokredite namijenjene poslovnim aktivnostima, koji po ročnosti mogu biti kratkoročni i dugoročni, a po namjeni, namjenski i nenamjenski.

Društvo odobrava mikrokreditne plasmane u KM, uz valutnu klauzulu u EUR-u. Valutna klauzula podrazumjeva da se novčana obaveza Korisnika/Klijenta prilikom potpisivanja Ugovora o mikrokreditu preračunava u EUR po važećem srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine i radi očuvanja realne vrijednosti čitavo vrijeme veže za EUR, te da u slučaju promjene kursa Korisnik/Klijent preostale obaveze po mikrokreditu plaća po obračunu konverzije prema kursnoj listi Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan dospijeca obaveza, ili na dan izvršenja obaveza ukoliko se obaveza ne izvrši na dan dospijeca.

Uslovi odobravanja (iznos mikrokredita, rok otplate, način otplate, određivanje visine nominalne kamatne stope i metod obračuna kamate, efektivnu kamatnu stopu odnosno visina naknada i drugih

troškova, visina kamate koja se primjenjuje u periodu docnje i drugi uslovi i kriterijumi) mikrokredita se definišu u skladu sa važećim Katalogom proizvoda, drugim aktima Društva i ugovorom koji je Društvo potpisalo sa drugim učesnicima u kreditnom poslu.

Korisnik mikrokredita aplicira za mikrokredit podnošenjem popunjenog i potpisanog obrasca Zahtjeva za mikrokredit.

Društvo pažljivo razmatra svaki uredno podnijeti zahtev sa potpuno kompletiranom dokumentacijom. Klijenta o odluci nadležnog organa Društva obavještava usmeno (u slučaju odobrenja) i pismeno (u slučaju odbijanja zahtjeva).

Ukoliko se klijent koji ima kod Društva mikrokredit u korišćenju, uz prethodnu saglasnost ostalih ugovornih strana po tom mikrokreditu, obrati Društvu za povećanjem iznosa mikrokredita, Društvo je dužno da ponovo procjeni njegovu kreditnu sposobnost, kao i kreditnu sposobnost jemca ili drugog lica koje licno obezbjeđuje ispunjenje obaveze tog klijenta.

Društvo od tražioca mikrokredita čiji zahtjev razmatra zahtjeva i pribavlja sve podatke, informacije i dokumentaciju u skladu sa zakonskim propisima i internim procedurama Društva.

Društvo zasniva mikrokreditni odnos sa Korisnicima/klijentima koji zadovoljavaju uslove kreditne sposobnosti u skladu sa internim procedurama Društva.

Društvo sa Korisnikom dogovara instrumente obezbjeđenja mikrokredita, zavisno od vrste mikrokredita, kreditne sposobnosti Korisnika i procjene rizika samog plasmana.

Troškove u vezi uspostavljanja instrumenata obezbjeđenja plaća Korisnik.

Društvo sa Korisnikom zaključuje Ugovor u pisanoj formi kojim se regulišu uslovi korišćenja odobrenog plasmana i međusobna prava i obaveze.

Društvo će Korisniku prilikom zaključenja Ugovora o mikrokreditu kao sastavni dio Ugovora uručiti i plan otplate mikrokredita.

Usluge

Član 20

Društvo klijentima nudi i druge usluge, u okviru registrovane djelatnosti.

Usluge mogu biti definisane u obliku paketa usluga ili pojedinačnih usluga.

Klijent aplicira za paket usluga/pojedinačnu uslugu podnošenjem popunjenog i potpisanog obrasca zahtjeva.

Društvo sa korisnikom usluga(e) zaključuje Ugovor u pisanoj formi kojim se regulišu uslovi korišćenja usluga(e) i međusobna prava i obaveze.

Definisanje kamata i naknada

Član 21

Kamatne stope i naknade primjenjene i obračunate za finansijske usluge određene su na osnovu važećih odluka i drugih internih akata Društva koje regulišu područje kamatnih stopa, naknada i drugih troškova.

Nominalna kamatna stopa koja se primjenjuje na ugovorne odnose sa klijentom označava kamatnu stopu izraženu kao fiksni ili promjenjivi procenat koji se na godišnjem nivou primjenjuje na iznos povučenih mikrokreditnih sredstava. Informacija o visini nominalne kamatne stope je dostupna Klijentu/Korisniku u svim fazama prije zaključivanja ugovora.

Obračun kamate, za cijelo vrijeme korišćenja i trajanja mikrokredita, vrši se proporcijalnom metodom. Nominalna kamatna stopa se na mjesečnom nivou preračunava kao nominalna kamatna stopa.

Promjenjiva nominalna kamatna stopa je kamatna stopa čija visina zavisi od ugovorenih promjenljivih elemenata, odnosno promjenljivih i fiksnih, s tim što su promjenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošackih cijena i dr.) i na koja se ne može uticati jednostranom voljom nijedne od ugovornih strana. Ukoliko je:

- nominalna kamatna stopa izražena kroz dvije komponente, referentnu kamatnu stopu i maržu, usklađivanje se vrši u skladu sa promjenama referentne kamatne stope, a dinamika usklađivanja može biti , u toku ili na kraju ugovorenog obračunskog perioda, što je regulisano ugovorom zaključenim sa klijentom.
- kao promjenljivi element ugovorena referentna kamatna stopa, ista može biti izražena kao vrijednost EURIBOR-a za određeni period za mikrokredite sa valutnom klauzulom.

Ugovor sa fiksnom kamatnom stopom je ugovor u kojem su Društvo i klijent ugovorili jedinstvenu kamatnu stopu za cijeli period trajanja ugovora ili nekoliko kamatnih stopa za pojedine periode koristeći isključivo određen fiksni procenat.

Efektivna kamatna stopa je diskontna stopa koja izjednačava, na godišnjoj osnovi, sadašnje vrijednosti svih novčanih tokova, odnosno sadašnje vrijednosti svih novčanih primanja sa sadašnjim vrijednostima svih novčanih izdataka po osnovu korišćenja finansijske usluga, a koji su poznati u momentu iskazivanja ove stope. Ona iskazuje ukupne troškove te finansijske usluge koju plaća klijent te usluge, pri čemu su ti troškovi iskazani kao procenat ukunog iznosa usluge na godišnjem nivou, a utvrđuje se po metodologiji koju propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske.

Visinu kamatne stope za konkretan mikrokredit ili za konkretnog klijenta utvrđuje svojom odlukom nadležan organ Društva. Visina kamatne stope, naknada kao i drugi troškovi moraju biti sadržani u svakom ugovoru koji Društvo zaključuje sa klijentom.

U slučaju docnje, na dospjele neizmirene obaveze klijenta, Društvo na dospjelu a neizmirenu obavezu primjenjuje pravila o kamati za slučaj dužničke docnje propisane zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, odnosno primenjuje kamatu za docnju definisanu u svemu u skladu sa Zakonom o visini stope zatezne kamate ili ugovorenu kamatnu stopu ukoliko je viša od stope Zakonske zatezne kamate, u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Ukoliko klijent ne izmiri kamatu u ugovorenom roku, Društvo će na iznos neizmirenih obaveza obračunati i naplatiti kamatu u skladu sa zakonom koji reguliše obligacione odnose.

Naknade koje Društvo ugovara za klijente može biti definisana kao fiksna ili promjenljiva. Ukoliko je naknada definisana kao promjenljiva, Društvo definiše i uslove pod kojima se mogu mijenjati naknade.

Društvo po odobrenim mikrokreditima naplaćuje jednokratnu naknadu za obradu mikrokreditnog zahtjeva i/ili naknadu za vođenje mikrokredita i servisiranje mikrokreditne partije. Visina naknada definisana je internim aktima Društva, definisana je u Ugovoru o mikrokreditu, a dostupna je Korisniku/Klijentu u svim fazama prije zaključenja Ugovora.

Pored naknade za određene poslove, Društvo može da naplaćuje i stvarne troškove koji nastanu izvršenjem tih poslova, a koji se posebno preciziraju i ugovaraju.

Za ostale usluge koje pruža klijentima Društvo naplaćuje participaciju/naknadu koja je klijentima objelodanjena u fazi informisanja u vezi sa uslugom, zajedno sa svim oslatim elementima usluge.

Korisnik snosi i ostale troškove nastale po osnovu ugovora mikrokreditu kao što su: troškove notarske obrade (u koliko je zahtijevana), troškove procjene pokretne i nepokretne imovine, troškove pribavljanja polise osiguranja, troškove uspostavljanja ostalih instrumenata obezbjeđenja, troškove ishoda brisovne dozvole po otplati mikrokredita kao i sve druge troškove koji su prouzrokovani neurednom otplatom mikrokredita: troškovi slanja opomena, troškove vođenja sudskog postupka.

Ugovaranje sredstava obezbjeđenja novčanih potraživanja

Član 22

U skladu sa svojom poslovnom politikom, Društvo ugovara sa klijentom sredstva u cilju obezbjeđenja naplate novčanih potraživanja. Vrste sredstava obezbjeđenja:

- mjenice svih učesnika u mikrokreditu;
- administrativne zabrane;
- jemstvo pravnog lica/fizičkog lica;
- jemstvo banke ili druge finansijske institucije;
- zalog na pokretnoj imovini;
- zalog na vrijednosnim papirima;
- hipoteka na nepokretnosti;
- ustupanje i zalaganje potraživanja i prava;
- osiguranje plasmana; i
- druge vrste obezbjeđenja prihvatljive za Društvo u skladu sa odlukom nadležnog organa Društva.

Vrijednost pokretne i nepokretne imovine koja se zalaže kao instrument obezbjeđenja mora biti procijenjena od strane ovlaštenog sudskog vještaka .

Društvo ugovorom definiše osiguranje pokretne i nepokretne imovine na kojoj se uspostavljaju instrumenti obezbjeđenja u korist Društva.

Ukoliko iz bilo kog razloga dostavljeni instrumenti obezbjeđenja postanu nevažeći ili Društvo iskoristi ugovorene i dostavljene instrumente, klijent se obavezuje da u roku od 30 dana dostavi Društvu nove instrumente obezbjeđenja naplate potraživanja Društva.

Društvo može zahtijevati od klijenta da dostavi nove instrumente obezbjeđenja u ugovorenom roku, ukoliko prije izmirenja svih obaveza klijenta po ugovoru o plasmanu, utvrdi da pokazatelji finansijskog poslovanja imaju negativnu tendenciju u odnosu na pokazatelje na osnovu kojih je Društvo odobrila plasman, odnosno da je došlo do smanjenja tržišne vrijednosti dostavljenih instrumenata obezbjeđenja u odnosu na tržišnu vrijednost instrumenata obezbjeđenja u trenutku odobravanja plasmana i/ili aktiviranjem istih Društvo nije u mogućnosti da izvrši naplatu potraživanja.

U slučaju da klijent u ostavljenom roku ne postupi po zahtjevu Društva iz prethodna dva stava, Društvo ima pravo da predmetno potraživanje proglasi dospjelim i izvrši njegovu prinudnu naplatu, kao i da aktivira sve instrumente obezbjeđenja, predate Društvu u skladu sa ugovorom.

Zamjena instrumenata obezbjeđenja može se izvršiti na osnovu pisanog zahtjeva klijenta i odluke nadležnog organa Društva o usvajanju zahtjeva, a u skladu sa aktima Društva.

Ustupanje potraživanja Društva

Član 23

Društvo može trećim licima ustupiti svoja potraživanja od klijenta, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima, o čemu obavještava klijenta na odgovarajući način.

Ako Društvo ustupi potraživanje iz ugovora o mikrokreditu banci ili drugoj finansijskoj organizaciji koja ima dozvolu Agencije - prijemniku, korisnik prema prijemniku ima ista prava koja je imao prema Društvu, i može drugom prijemniku istaći, osim prigovora koje ima prema njemu i one prigovore koje je imao prema Društvu iz ugovora o kreditu, a prijemnik ne može korisnika dovesti u nepovoljniji položaj od položaja koji bi imao da to potraživanje nije preneseno i korisnik zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

Kontrola namjenskog korištenja plasmana i urednosti klijenta u sprovođenju ugovornih obaveza

Član 24

Društvo ima pravo kontrole namjenskog korištenja sredstava koja je odobrila klijentu i urednosti klijenta u sprovođenju ostalih ugovornih obaveza, u skladu sa propisima, aktima i ugovorom zaključenim sa klijentom.

Naplata dospjelih potraživanja Društva iz drugih sredstava klijenta

Član 25

Ukoliko je dato ovlašćenje klijenta, Društvo može za naplatu dospjelih potraživanja iz ugovornog odnosa sa klijentom, koristiti instrumente obezbjeđenja koja su stavljena na raspolaganje Društvu kao sredstvo osiguranja.

Pravo klijenta na prijevremenu otplatu mikrokredita

Član 26

Ako drugačije nije ugovoreno, klijent ima pravo da vrati mikrokredit djelimično ili u cjelini i prije roka dospjeća pod uslovom da o toj namjeri pisanim putem obavijesti Društvo u razumnom roku prije prijevremene otplate, a Društvo može obračunati kamatu za vrijeme od dana posljednjeg obračuna do dana prijevremene otplate.

Društvo može da ugovori naknadu za prijevremenu otplatu mikrokredita u skladu sa Odlukom o uslovima prijevremene otplate mikrokredita koji je donijela Agencija za bankarstvo Republike Srpske.

XIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27

Opšti uslovi poslovanja Društva stupaju na snagu danom donošenja, a primjenjuju se po isteku petnaestog dana od dana njihovog objavljivanja u prostorijama Društva.

Broj: UO.10/25

Dana: 11.03.2025.

Predsjednik Upravnog odbora

Zoran Najdanović